

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Commissie voor Financiën
t.a.v. mw. drs. J.Z.C.M. Tielen, voorzitter, en de leden
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Datum
1 oktober 2020
Kenmerk
TISB/U202000777
Telefoon
070 373 83 93
Bijlage(n)
-

Onderwerp
VNG-inbreng AO Hersteloperatie Kinderopvangtoeslagen

Geachte mevrouw Tielen, geachte leden,

Op 15 oktober 2020 spreekt u staatssecretaris van Huffelen over de Hersteloperatie Kinderopvangtoeslagen. We zijn blij dat we op maandag 28 september jl. een akkoord¹ hebben bereikt met de staatssecretaris over de ondersteuning van alle gedupeerde ouders die dat willen op het gebied van huisvesting, schulden, inkomen, zorg en de opvoeding van kinderen. Die ondersteuning van de naar schatting 22.000 getroffen ouders is vaak nodig naast de financiële compensatie die de Belastingdienst hen zal bieden.

“Wij staan naast onze inwoners die door de problemen met de kinderopvangtoeslag gedupeerd zijn. Het is belangrijk dat er nu geld is om die ondersteuning vanuit de gemeenten te kunnen bieden aan onze inwoners. Onze gemeentelijke professionals krijgen het vertrouwen om te bepalen wat een ouder nodig heeft.” – wethouder Peter Heijkoop, VNG-commissievoorzitter Participatie, Schuldhulpverlening & Integratie (PSI)

We zijn blij dat we met Belastingdienst/Toeslagen en het Ministerie van Financiën de belangrijkste werkafspraken voor passende ondersteuning aan gedupeerde ouders hebben kunnen maken en we gaan onze schouders eronder zetten. Voor vijf punten vragen we nadrukkelijk nog uw aandacht:

1. **Snelheid compensatie aan gedupeerde ouders**

In de voortgangsrapportage staat dat Belastingdienst/Toeslagen de eerdere toezegging om alle ouders in 2020 te helpen niet kan nakomen. Nu blijkt dat het langer duurt voordat alle ouders geholpen zijn. Wij vinden het teleurstellend dat ondanks de heldere voortgangsrapportage en de

¹ <https://vng.nl/nieuws/belastingdienst-en-gemeenten-helpen-getroffen-toeslagouders>

goede afspraken tussen Belastingdienst/Toeslagen en gemeenten dit jaar slechts tussen 300 en 600 ouders worden geholpen.

Naar onze mening moet de focus liggen op het zo snel mogelijk helpen van de ouders. Daarbij vinden we de haalbaarheid van de doelstelling van de Belastingdienst om in 2021 alle ouders die zich tot nu toe gemeld hebben te compenseren een belangrijk aandachtspunt. Gelet op de eerdere toezegging die niet is nagekomen, is het van belang dat er nu een duidelijk en realistisch tijdpad wordt gecommuniceerd zodat gedupeerden niet opnieuw worden teleurgesteld.

2. Effectiviteit gemeentelijke ondersteuning gedupeerden afhankelijk van tempo compensatie Belastingdienst/Toeslagen

Nog in 2020 gaan Belastingdienst/Toeslagen en gemeenten van start met de ondersteuning van gedupeerde ouders. Daarbij wordt aangesloten bij het traject van het bieden van compensatie aan gedupeerde ouders vanuit Belastingdienst/Toeslagen. Het exacte aantal waarmee gestart kan worden, is de verantwoordelijkheid van de Belastingdienst/Toeslagen, maar wij willen het liefst zo snel mogelijk met zo veel mogelijk gedupeerden in contact komen.

Wij vinden het zoals gezegd van groot belang dat de gedupeerden snel financieel gecompenseerd worden door de Belastingdienst/Toeslagen. Dat biedt gemeenten betere mogelijkheden om de gedupeerde ouders vervolgens ook snel en adequaat op de leefdoelgebieden te kunnen gaan ondersteunen. Uitsluitel over de financiële compensatie geeft ouders namelijk rust in de stressvolle situatie en is een belangrijke voorwaarde om daarna te kunnen werken aan de mentale gezondheid, schuldhulpverlening, werk etc.

3. Duidelijkheid over inhoud compensatieregelingen gedupeerde ouders

Ook is het voor gemeenten essentieel dat er duidelijkheid komt over de precieze compensatieregelingen voor gedupeerde ouders. Wij hebben hierover diverse uitvoeringstechnische en fiscaal-juridische vragen aan de Belastingdienst/Toeslagen gesteld. Gemeenten hebben die duidelijkheid over de situatie van de gedupeerde ouder nodig om goede ondersteuning te kunnen bieden op één of meerdere leefdoelgebieden.

4. Volledige verantwoordelijkheid Belastingdienst en Toeslagen

Om onze inwoners weer perspectief te kunnen bieden en te ondersteunen bij het weer op de rit krijgen van hun leven, is het voor gemeenten van groot belang dat de Belastingdienst haar volledige verantwoordelijkheid neemt, en niet alleen voor Toeslagen. Daarbij hoort dat de Belastingdienst zaken die onder de directe verantwoordelijkheid van de gehele dienst (zowel blauw als rood) vallen, bijvoorbeeld compensatie, herstel of (waar van toepassing) kwijtschelding, met grote voortvarendheid oppakt.

Het kan bijvoorbeeld zo zijn dat er naast een toeslagenschuld ook een belastingschuld is ontstaan. Deze twee typen schulden beïnvloeden elkaar en zijn met elkaar verstrengeld. Dit is op ons verzoek opgenomen in de samenwerkingsafspraken, maar meer dan het 'voortvarend oppakken' kon niet worden toegezegd. We twijfelen niet aan de inzet van de staatssecretaris, maar benadrukken hier nogmaals het grote belang dat dit goed wordt opgepakt zodat gemeenten niet onnodig worden belemmerd in hun schuldhulpverleningsrol door de invorderende diensten van de Belastingdienst.

5. Werken aan structurele oplossing voor gegevensuitwisseling

De resultaten van de pilot (in de gemeenten Rotterdam, Amsterdam en Tilburg) laten zien dat het in contact komen met de gedupeerde ouders heel moeilijk is als de Belastingdienst/Toeslagen en gemeenten geen persoonsgegevens met elkaar mogen delen. Daarom willen we zo snel mogelijk, maar eind 2020 duidelijkheid over de mogelijkheden van een wettelijke grondslag voor de benodigde gegevensuitwisseling. We vragen aandacht van uw Kamer voor een structurele oplossing voor een snelle, effectieve en verantwoorde gegevensuitwisseling tussen Belastingdienst/Toeslagen en gemeenten. Dit is een essentiële randvoorwaarde voor succesvolle samenwerking met als doel een effectieve ondersteuning van de gedupeerde ouders.

Zolang dat niet kan, zouden wij graag zien dat er een andere effectieve wijze wordt gevonden om laagdrempelig en effectief samen te werken. Te denken valt bijvoorbeeld aan de werkwijze dat ambtenaren van de Belastingdienst het land intrekken en naast de hulpverleners van de gemeenten gaan zitten om gedupeerde inwoners gezamenlijk te benaderen.

We zijn uiteraard bereid de punten nader aan u toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized initial 'L' followed by a long horizontal line.

mr L.K. (Leonard) Geluk
Algemeen Directeur